

Aan

De Minister van Financiën en

De Minister van Justitie & Veiligheid

datum	: 26 februari 2018	contact	: mr. C. Heck-Vink
publicatiedatum	: 31 januari 2018	e-mail	: c.heck@knb.nl
		telefoon	: +31 70 330 71 58
betreft	: internetconsultatie Uitvoeringsbesluit Wwft 2018		

Geachte heren Hoekstra en Grapperhaus,

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft met belangstelling kennis genomen van het ontwerp Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 met de bijbehorende concept nota van toelichting (NVT). De KNB maakt graag gebruik van de gelegenheid op de consultatiestukken te reageren.

1. Algemeen

De administratieve lasten die voor de Wwft-instellingen en het bedrijfsleven uit het Uitvoeringsbesluit voortvloeien, worden onderschat. Op verschillende onderdelen brengt het Uitvoeringsbesluit een lastenverzwaring met zich mee:

- Het is niet langer mogelijk omstandigheden aan te wijzen waarin vereenvoudigd cliëntenonderzoek kan plaatsvinden. Instellingen moeten daardoor steeds op basis van een risicoanalyse beoordelen of er sprake is van een lager risico op witwassen of financieren van terrorisme. Deze wijziging kan er bovendien toe leiden dat instellingen in minder gevallen kunnen volstaan met een vereenvoudigd cliëntenonderzoek.
- De PEP-definitie wordt uitgebreid waardoor er in meer gevallen verscherpt cliëntenonderzoek moet worden verricht.
- Door wijziging van het UBO-begrip zullen instellingen meer personen dan voorheen moeten identificeren als UBO en in die gevallen ook redelijke maatregelen moeten nemen om de identiteit van de UBO te verifiëren. Er zullen daardoor ook meer UBO-gegevens moeten worden bewaard.

De KNB blijft ervoor pleiten bij de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn (de Richtlijn) het creëren van extra administratieve lasten voor zover mogelijk te vermijden om de instellingen niet onnodig te belasten.

2. Politiek prominente personen (artikel 2)

Op grond van artikel 2 lid 1 sub d valt een lid van een hoge rechterlijke instantie die arresten wijst waartegen, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, geen beroep openstaat onder de definitie van politiek prominente persoon. Onvoldoende duidelijk is welke hoge rechterlijke instanties onder deze omschrijving vallen. De KNB verzoekt om verduidelijking op dit punt.

De term "begunstigde" uit de Richtlijn wordt in het Uitvoeringsbesluit aangeduid met de term "belanghebbende" (artikel 2 lid 3 sub a en sub b). De KNB neemt zonder nadere toelichting aan dat daarmee geen inhoudelijke wijziging wordt beoogd.

3. Uiteindelijk belanghebbende personen (artikel 3)

Onduidelijk is waarom voor het UBO-begrip naar de richtlijn jaarrekening wordt verwezen (NvT, p. 29). Dit lijkt een uitbreiding van het UBO-begrip die niet aansluit bij de Richtlijn.

Een aantal keer wordt gerefereerd aan "rechtstreeks of onrechtstreeks" aandelenbezit. Wij nemen aan dat daarmee wordt bedoeld "direct of indirect" aandelenbezit en verzoeken deze laatste terminologie te gebruiken.

Het voorgestelde UBO-begrip voor stichtingen sluit niet aan bij de Richtlijn. In de Richtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen rechtspersonen (artikel 30) en trusts en daarmee vergelijkbare juridische constructies (artikel 31). Een stichting is een rechtspersoon en valt daarom onder de regeling van artikel 30. In de Contourenbrief van 10 februari 2016 (Kamerstuk 31477, nr. 10) werd de stichting onder de entiteiten als bedoeld in artikel 30 van de Richtlijn gerangschikt en aangegeven dat er in Nederland geen entiteiten zijn die onder het bereik van artikel 31 van de Richtlijn vallen. De vijfde anti-witwasrichtlijn die in voorbereiding is, geeft evenmin aanleiding om de stichting onder artikel 31 te scharen. Het voorgestelde UBO-begrip voor stichtingen is onwerkbaar in de praktijk. De oprichters zijn niet altijd te achterhalen. Het gaat bovendien veel te ver alle bestuurders en alle begunstigten als UBO aan te merken. De KNB adviseert aan te sluiten bij de lijn die in de Contourenbrief is aangegeven en de stichting als rechtspersoon onder artikel 3 lid 1 sub a op te nemen.

Bij de pseudo-UBO wordt de aanduiding "natuurlijke personen" (in meervoud) gebruikt (artikel 3 lid 1 sub a onder 2°, artikel 3 lid 1 sub b onder 2° en artikel 3 lid 1 sub c onder 2°). Hierdoor wordt de indruk gewekt dat er altijd meer dan één pseudo-UBO per rechtspersoon moet zijn. Naar de mening van de KNB kan met één pseudo-UBO worden volstaan zoals ook in de NvT aangegeven: in alle gevallen moet (ten minste) een natuurlijke persoon als UBO van een vennootschap of juridische entiteit worden aangemerkt (NvT p. 28 en p. 30).

In de NvT wordt aangegeven dat de kern van het UBO-begrip in de Richtlijn niet gewijzigd is ten opzichte van de derde anti-witwasrichtlijn (par. 2.2, p. 22). De KNB is het hier niet mee eens. De invoering van de pseudo-UBO is nieuw en betekent een lastenverzwaring waarvan de kosten worden onderschat.

Voor de onderlinge waarborgmaatschappij, de coöperatie en de ECV wordt op grond van artikel 3 lid 3 de definitie van het UBO-begrip zoals die wordt gehanteerd voor de maatschap van overeenkomstige toepassing verklaard. De KNB meent dat gelijkschakeling van de onderlinge waarborgmaatschappij en de coöperatie met de vereniging (artikel 3 lid 1 sub c) hier meer voor de hand ligt. Voor de ECV ligt aansluiting bij de UBO-definitie voor vennootschappen (artikel 3 lid 1 sub a) het meest voor de hand.

De KNB heeft zorgen over de uitwerking van de omschrijving van het UBO-begrip in verschillende wetgeving. De omschrijving van het UBO-begrip in het Uitvoeringsbesluit moet op zorgvuldige wijze worden afgestemd op de omschrijving van het UBO-begrip in de Handelsregisterwet. Vermeden moet worden dat twee verschillende definities van de UBO gehanteerd gaan worden. De KNB neemt aan dat aanvullende opmerkingen hierover indien nodig op een later moment, bij consultatie van de voorgenomen wijziging van de Handelsregisterwet, gemaakt kunnen worden.

4. Indicatoren (artikel 4)

Voor een aantal Wwft-instellingen (belastingadviseurs, accountants, advocaten, notarissen en gelijksoortige juridische beroepen of bedrijven) gelden dezelfde indicatoren. Zij kunnen als één groep in Tabel 2 worden opgenomen waardoor de overzichtelijkheid wordt bevorderd.

Met vriendelijke groet,

C. Heck-Vink